

Gener

de 2007

escenari macroeconòmic

Previsions macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic per a Catalunya 2006-2007

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Direcció General d'Anàlisi i Política Econòmica

Escenari macroeconòmic per a Catalunya 2006-2007

Al llarg del 2006 l'economia mundial ha perllongat la seva fase expansiva. L'espectacular avenç de les economies emergents, l'empenta de l'economia dels Estats Units (tot i la recent desacceleració) i la reactivació europea estan sustentant el creixement. De fet, a mesura que transcorria l'any els organismes econòmics internacionals han revisat a l'alça les seves previsions de creixement econòmic: el Fons Monetari Internacional (en endavant, FMI) calcula que l'any 2006 l'economia mundial creixerà un 5,1% –0,25 dècimes més que la seva estimació prèvia de primavera–, mentre que per al 2007 s'espera un lleu alentiment fins al 4,9%.

El creixement econòmic mundial continua liderat pel fort dinamisme de les economies emergents i dels països en desenvolupament. Segons l'FMI, la previsió de creixement per a aquesta àrea per al 2007 és de 7,2%. D'entre aquests països, cal destacar els augments en l'activitat que es registraran a la Xina (10%), l'Índia (7,3%) i Rússia (6,5%). En les economies avançades, a mesura que transcorria el 2006 s'han fet més evidents els senyals de desacceleració als Estats Units, mentre que s'ha consolidat la recuperació a la Unió Europea.

D'altra banda, el manteniment de forts ritmes de creixement econòmic ha estat compatible amb un acotament de les tensions inflacionistes, malgrat l'alça en el preu del petroli a la primera meitat de 2006. La creixent competència en els mercats derivada del procés de globalització ha tingut, sens dubte, una clara incidència en aquest fet.

Les previsions per al 2007 apunten a un manteniment d'aquest escenari expansiu que, això no obstant, no està exempt d'alguns riscos. Així, en el panorama econòmic mundial segueixen presents els forts desequilibris comercials i financers que tenen la seva principal manifestació en el dèficit corrent dels Estats Units. L'altra cara de la moneda l'ofereixen els superàvits dels països exportadors de petroli, la Xina i les economies emergents asiàtiques. L'FMI insisteix en la necessitat d'una major flexibilitat canviària

Previsions de creixement econòmic (% de variació interanual del PIB)

	2005	2006		2007	
		FMI	OCDE/Comissió Europea	FMI	OCDE/Comissió Europea
Economia mundial	4,9	5,1	nd	4,9	nd
Economies avançades	2,6	3,1	3,2	2,7	2,5
Economies emergents i en desenvolupament	7,4	7,3	nd	7,2	nd
Estats Units	3,2	3,4	3,3	2,9	2,4
Japó	2,6	2,7	2,8	2,1	2,0
Xina	10,2	10,0	nd	10,0	nd
Índia	8,5	8,3	nd	7,3	nd
UE-25	1,7	2,8	2,8	2,4	2,4
Regne Unit	1,9	2,7	2,7	2,7	2,6
Eurozona	1,4	2,4	2,6	2,0	2,1
Alemanya	0,9	2,0	2,4	1,3	1,2
França	1,2	2,4	2,2	2,3	2,3
Itàlia	0,0	1,5	1,7	1,3	1,4
Espanya	3,5	3,4	3,8	3,0	3,4

Font: FMI (World Economic Outlook, Setembre 2006), OECD (Economic Outlook, Novembre 2006) i Comissió Europea (Novembre 2006)

per part dels països excedentaris per corregir aquests desequilibris, en particular la Xina, on les revaluacions del iuan han tingut fins al moment un impacte limitat.

Així mateix, el principal risc que a hores d'ara plana sobre l'economia nord-americana és el procés d'ajustament en el mercat de l'habitatge i la consegüent desacceleració en el consum privat. Aquest és el principal factor que hi ha darrera de la previsió de desacceleració d'aquesta economia. L'OCDE preveu que els Estats Units tancaran l'any 2006 amb un creixement d'un 3,3%, que es redueix a un 2,4% per al 2007.

La moderació en els ritmes de creixement als Estats Units i també al Japó serà compensada per la reactivació de les economies europees. En el segon semestre de 2006 el creixement a la zona euro ha remuntat fins a les taxes més elevades dels darrers sis anys. Les projeccions de creixement s'han revisat notablement a l'alça. La Comissió Europea preveu que el creixement del PIB arribarà el 2006 fins al 2,6%, mentre que per al conjunt de la UE-25 l'avanç serà d'un 2,8%. L'any 2007 apunta a un cert alentiment, bàsicament a causa de la propera reforma de l'IVA a Alemanya, de manera que el PIB avançarà un 2,1% a la zona euro i un 2,4% a la UE.

Per països, cal destacar que s'han reduït les diferències en les taxes de creixement de les grans economies. Segons la Comissió Europea, l'any 2006 Alemanya creixerà un 2,4% gràcies al dinamisme de les exportacions, la reactivació de la inversió, l'impuls derivat del campionat de futbol i l'anticipació de despesa abans de l'augment en els tipus de l'IVA previst per al 2007. L'economia francesa tancarà el 2006 amb un 2,2%, mentre que a Itàlia l'augment serà més reduït (d'un 1,7%). Finalment, el Regne Unit mantindrà un creixement sostingut, d'un 2,7%, amb una estabilització en el sector de l'habitatge i en el mercat laboral.

Pel que fa a la composició del creixement, podem dir que es fonamentarà més en la reactivació de la demanda interna basada en l'impuls de la inversió, tant en béns d'equipament com en construcció. El consum privat roman més moderat, però podria beneficiar-se de la millora en la creació d'ocupació. El creixement de les exportacions de béns i serveis protagonitza també una part important d'aquesta nova dinàmica de l'economia, malgrat que el relançament de la demanda interna pressiona també a l'alça les importacions. La moderació recent del preu del petroli ha donat un respir a la inflació. Per al 2007, la pujada de l'IVA a Alemanya pot contribuir al fet que la inflació a la zona euro es mantingui per sobre del 2% de referència. En aquest context, el BCE ha continuat l'enduriment pausat de la política monetària fins uns tipus del 3,5%.

L'economia espanyola segueix registrant un ritme de creixement més elevat que la mitjana europea (per sota, però, de Finlàndia, Suècia i Irlanda). El Ministeri d'Economia estima que el 2006 es tancarà amb un 3,8%. La composició del creixement s'ha reequilibrat lleugerament, gràcies al millor comportament de les exportacions. Val a dir, però, que aquesta correcció ha tingut uns efectes limitats perquè el dinamisme de les importacions ha impedit una reducció clara en el desequilibri exterior. A més, malgrat la reducció en la inflació, el diferencial amb la zona euro continua essent ampli i constitueix una font de pèrdua de competitivitat per a les mercaderies espanyoles. Les previsions apunten a una moderada desacceleració del consum privat i de la construcció, a la vista de l'augment en els tipus d'interès. Per al 2007 es preveu un creixement del PIB del 3,4%, però amb una composició més sanejada que ha de contribuir a reduir les tensions inflacionistes.

Aquest context representa un marc favorable per a l'evolució de l'economia catalana, ateses les bones perspectives dels seus dos principals mercats: el de la resta d'Espanya i el dels països de la zona euro. La recuperació de les economies europees i la moderació en les tensions inflacionistes els darrers mesos de

2006, afavorida per l'evolució a la baixa en el preu del petroli, contribuiran a avançar cap a un patró de creixement més sa i sostenible, amb un menor protagonisme de la demanda interna. En els darrers anys els baixos tipus d'interès fixats pel Banc Central Europeu han impulsat a l'alça la demanda interna, que s'ha convertit en el motor del creixement de l'economia catalana. El 2004 i el 2005 la demanda interna va créixer per sobre del 5%, més de dos punts per sobre del PIB. La pressió de la demanda i el diferencial d'inflació han malmès la competitivitat de l'economia catalana en un context cada cop més global, amb el consegüent empitjorament del dèficit amb l'estranger. El 2006 s'ha iniciat la senda de moderació de la demanda interna, fonamentalment en el component de consum de les llars, que s'ha de consolidar l'any 2007. La pujada en els tipus d'interès ha introduït ja una tendència a la moderació en la despesa de consum, més encara en un context de fort endeutament de les famílies. Cal dir, però, que aquesta retallada en el consum està sent força moderada perquè, malgrat l'increment en l'endeutament, s'ha produït un notable augment en la riquesa de les famílies. Així, la previsió per al 2007 apunta a un creixement del consum de les famílies d'un 3,6%.

L'augment en els tipus d'interès també comença a tenir efectes en el mercat immobiliari. S'ha iniciat una tendència a la desacceleració en el preu de l'habitatge, en el nombre de transaccions immobiliàries i un allargament dels períodes de venda. Això afavoreix una desacceleració de la inversió en construcció. Per contra, es manté la fortalesa de la inversió en béns d'equipament, afavorida per la recuperació de l'activitat industrial i la consolidació de la recuperació a les economies europees. La inversió en béns d'equipament creixerà un 6,4%, mentre que en el cas de la formació bruta de capital en construcció es preveu un augment del 4,5%.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

% de variació interanual llevat dels casos indicats

		2005	2006	2007
PIB pm	% variació real	3,3	3,6	3,2
PIB pm a preus corrents	Milions d'euros	181.029	194.175	206.542
Demanda interna	aportació al creixement	5,4	4,7	4,3
Despesa en consum de les llars	% variació real	4,5	3,9	3,6
Despesa en consum de les adm. públiques (1)	% variació real	7,7	5,0	4,7
Formació bruta de capital (2)	% variació real	7,2	6,9	5,7
Béns d'equipament i altres	% variació real	8,9	7,7	6,4
Construcció	% variació real	5,9	6,0	4,5
Saldo exterior	aportació al creixement	-2,1	-1,1	-1,1
Saldo amb l'estranger	aportació al creixement	-1,9	-1,2	-1,1
Exportacions de béns i serveis	% variació real	3,5	7,6	8,3
Importacions de béns i serveis	% variació real	8,1	9,2	9,2
Saldo amb la resta d'Espanya	aportació al creixement	-0,2	0,1	0,0
Mercat de treball				
Nombre llocs de treball (3)	Milers de variació	96,9	99,8	85,7
Nombre llocs de treball (3)	% variació	3,0	3,0	2,5
Taxa d'atur estimat (EPA)	% s/població activa	7,0	6,3	6,0

Font: Departament d'Economia i Finances

(1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars

(2) Inclou la variació d'existències

(3) En termes equivalents a temps complet

La bona marxa de les economies europees tindrà una favorable repercussió en l'evolució de les exportacions catalanes de béns i serveis, més encara si es té present que la recuperació del dinamisme a Europa es basa en l'expansió de la demanda interna. La moderació en la demanda i un escenari de relativa estabilitat en el preu del petroli ha de contribuir a la contenció del ritme de creixement de les importacions. Ambdós aspectes donen lloc a una millora en l'aportació del sector exterior al creixement. Aquest aspecte es reforçarà també amb la sensible reducció del diferencial d'inflació amb la zona euro que s'ha produït en els darrers mesos. Així, el saldo amb l'estranger restarà 1,1 punts al creixement de l'economia, una dècima menys que el 2006.

Des de l'òptica de la demanda, s'avança cap a un patró de creixement més sanejat, amb una moderació de la demanda interna i una aportació menys negativa del sector exterior. Aquest fet ha de continuar contribuint al manteniment d'una taxa d'inflació en nivells més moderats que en el passat i amb un diferencial d'inflació amb Espanya en nivells reduïts.

En el vessant de l'oferta, els factors assenyalats han de contribuir al manteniment de la recuperació de l'activitat industrial i a una progressiva moderació en el sector construcció i els serveis. Així, l'ocupació mantindrà un to expansiu, tot i que més moderat que en els períodes precedents. S'estima que el 2007 es crearan 85.700 llocs de treball (en termes equivalents a temps complet), cosa que representa un creixement del 2,5%, cinc dècimes per sota de l'experimentat l'any 2006. Aquest fet, i un lleuger alentiment en el creixement de la població activa, faran possible continuar amb la tendència a la baixa de la taxa d'atur, que se situarà en un 6%.